DÉPÔT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT
VOIX DU PEUPLE TIẾNG-DÂN ANNAM

NĂM THỨ TÁM SỐ 726 MỖI SỐ NĂM XU 甲戌年八月初七日 NGÀY THỨ BẢY 15 SEPTEMBRE 1934

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC
Một năm	6.00	[illegible]
Sáu tháng	3.50	4.00
Ba tháng	1.50	2.00

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gửi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai muốn quảng-cáo, việc riêng xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút
HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý
TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BẢO-QUÁN
[illegible]
Giây-thép nói: số [illegible]
Giây-thép: TIENGDAN [illegible]

Nước phải có đương lưu thông mới khỏi ứ.

DÉPÔT LÉGAL
N° A 4884

TRÍ THỨC THẤT NGHIỆP HAY LÀ NHÂN TÀI "THƯƠNG PHẨM HÓA"

(Tiếp theo)

Cá phơi lúa mà có thừa, không bán được, thì đổi đi hay là đổ bỏn. Xe điện và các đồ máy móc có ối lại thì cứ treo cổ xếp lại một xó. Lúa gạo xứ ta ối thì cứ để trong kho cho mục. Cái cảnh ấy vẫn không lợi mà có hại. Song chính tự thân «món hàng ế» kia vẫn yên lặng không khuấy rối ai và cũng không buộc người đời đến gì. Đến thứ «thương phẩm tri thức» kia mà ối lại thì sinh ra lắm chuyện rầy.

1) Món thương phẩm nầy, dẫu bị ế mà chính tự thân nó có lắm điều nhàn cần, nào ăn nào mặc, nào ở, là đều không thiếu được. Trừ ra một số ít chán đời mà tự tử, ngoài ra vì đến cần trên mà không ngồi yên được, tất trở ra ngán nọ ngông kia.

2) Hạng ngu hèn đốt nát, có bị cái nạn ế, phần đông chịu đem sức tay chân và mồ hôi nước mắt ra đổi lấy bánh hằng ngày, cũng nếm cũng đành phận muối rau qua bữa. Dẫu đâu hay đấy. Đến hạng tri thức mà sa vào cái cảnh «ế», thì họ có chịu như thế đâu. Cái tri thức kia dạc cho họ đi ngang chạy dọc, dẫu pháp luật hình phạt cũng không kể. Họ tự nghĩ: đằng là cái chết, nên phải ngồi khoanh tay mà chết đói, thà chết vì một việc oanh liệt còn hơn.

3) Phải như trong xã hội mà hạng người tri thức như họ, đến chịu chung cái nạn «ế» kia, thì «cơ mà một lẽ» không có chỗ tượng hình, mà họ tự an ủy được. Cái nầy hiện tình xã hội nào cũng còn nằm trong chế độ sơ lai, chính con mắt họ thấy rõ những hạng sở ti mà đương hưởng cái quyền lợi đặc biệt lên ngựa xuống xe áo sang mặc sướng, thừa tiền dư gạo kia, cũng là hạng người như họ, mà thực ra lắm kẻ tư cách lại kém hơn họ nữa; vì có tượng hình đó, mà họ không thể nằm gần lợi cái chết trong một xó như các thương phẩm vô tri giác kia được.

Cái nạn «món hàng tri thức ế» có thể làm rầy cho xã hội quốc gia là thế. Chính ở xứ văn minh mà có những đảng hư vô, vô chính phủ cùng đảng nọ kia, phần nhiều là do bọn tri thức ế kia làm chủ động. Vì thế mà ngày nay có những chánh sách hạn chế như ở Đức ở Nhật nói trên.

Nước không có nhân tài cũng ngu mà nhiều nhân tài đến ế cũng là một cái hiểm tượng. Ở xứ ta không có nhân tài như ai, mà gần đây những lớp học sanh ôm những bằng nọ bằng kia mà kiếm việc không ra, cũng đã xuất hiện nhiều. Theo luật cung cầu, gần đây chính phủ cũng làm cách hạn chế sự học, bó buộc nhiều điều. Song đó chỉ là phương pháp tiêu cực. Ở xứ nhiều nhân tài không biết kết cục ra sao, chớ ở xứ ta thì cách tiêu cực ấy chỉ làm cho đường khai hóa bước lui lại, mà không có hiệu quả gì tốt, vì tri thức xứ ta còn kém nước ngoài nhiều kia.

Vậy muốn trừ cái nạn «ế» trên, mong chánh phủ theo chánh sách tích cực, là phải tìm cách đào tạo ra hạng tri thức có thực dụng để làm công nghiệp, mà không ôm cái bằng suông như phần đông ngày nay, và mở mang công cuộc trong nước, từ việc nhỏ đến việc lớn, thâu nhận hạng vô tài vô thức cho bọn tri thức có chỗ dùng. Mai-Âu

Vì xét một án mạng mà thêm một án mạng!

NGHỆ-AN. — Tối hôm 9 rạng ngày 10 Août, tại làng Thượng nghĩa, tổng Phú hậu, huyện Quỳnh lưu, người ta thấy cái xác lý Đào (cựu lý trưởng) nằm bà ngay đường xe lửa. Xác ấy đứt mất một chân và một tay. Sở tại báo quan trên; quan đem thầy thuốc về xét thì thấy người vết xe lửa cán ra, trong người còn có nhiều thương tích khả nghi.

Hôm 10 Août, thấy có linh khố xanh ở đồn Cửa-giát (Quỳnh lưu) tới làng Cao-hậu, phủ Diễn, bắt Trần Tấn, 18 tuổi, giải về huyện Quỳnh lưu. Trần-Tấn là người thực thà xưa nay, mà lý Đào kia cũng là người rất hiền lành, mà nay người thì bị thiệt mạng, người thì bị bắt vì tình nghi về án mạng, ai cũng lấy làm lạ. Vả lại lúc bắt Trần-Tấn cũng không thấy có chứng cớ gì, tuy quan huyện có tra tấn cực hình mà cũng không tra được điều gì khả nghi cả.

Hôm 12 Août, vợ Trần-Tấn là Nguyễn thị-Đào đến huyện thăm chồng, thì thấy Tấn vừa nói vừa khóc rằng: «Quan làm cực khổ quá, có lẽ không sống nổi. Sự oan không biết làm sao cho thấu trời».

Đến hôm 17 Août, quan huyện Quỳnh-lưu cho giải Trần-Tấn về phủ Diễn, nói rằng giải về để tha, nhưng nghi có giấy bắt tên này vượng ngành sẽ làm ăn. Lúc giải đi dọc đường, Trần-Tấn đi qua nhà có nói với vợ con rằng: «Ở huyện bị tra tấn cực hình quá, chết đi sống lại đã nhiều lần, lên về chắc rồi cũng không sống nổi!»

Sáng hôm 18 Août thì thấy nói Trần-Tấn ở lao phủ Diễn đã thắt cổ chết. Rồi quan trên cũng đem quan thầy thuốc về khám. Cứ như lời thân nhân Trần-Tấn và những người được mục kích lúc khám, thì Trần-Tấn tự nhận vào thắng, bụng thương chán mà có thể thôi. Song cái án mạng nầy, dân bị ế mà chính tự thân nó có lắm điều nhàn cần, nào ăn nào mặc, nào ở, là đều không thiếu được. Trừ ra một số ít chán đời mà tự tử, ngoài ra vì đến cần trên mà không ngồi yên được, tất trở ra ngán nọ ngông kia.

2) Hạng ngu hèn đốt nát, có bị cái nạn ế, phần đông chịu đem sức tay chân và mồ hôi nước mắt ra đổi lấy bánh hằng ngày, cũng nếm cũng đành phận muối rau qua bữa. Dẫu đâu hay đấy. Đến hạng tri thức mà sa vào cái cảnh «ế», thì họ có chịu như thế đâu. Cái tri thức kia dạc cho họ đi ngang chạy dọc, dẫu pháp luật hình phạt cũng không kể. Họ tự nghĩ: đằng là cái chết, nên phải ngồi khoanh tay mà chết đói, thà chết vì một việc oanh liệt còn hơn.

3) Phải như trong xã hội mà hạng người tri thức như họ, đến chịu chung cái nạn «ế» kia, thì «cơ mà một lẽ» không có chỗ tượng hình, mà họ tự an ủy được. Cái nầy hiện tình xã hội nào cũng còn nằm trong chế độ sơ lai, chính con mắt họ thấy rõ những hạng sở ti mà đương hưởng cái quyền lợi đặc biệt lên ngựa xuống xe áo sang mặc sướng,

Thay đổi luôn như thế sao?

(Chuyện hương trưởng ở Nghệ-An)

Sự học như cơm bữa, trẻ con cần phải học, mà học cần phải có trường. Trước kia mỗi tổng ở Nghệ-an chỉ có một thầy giáo trường do quan bổ, tiện cho con em những làng xung quanh, còn những làng xa phải chịu phần học phí, mà trẻ con không thể theo học được, nên dù các thầy giáo do quan bổ, được bổ về một trường nào, thì lên một mà khinh bỉ hương chức và phụ huynh, thành việc gây lôi thôi mà thầy trò và thầy với làng xóm có tình nghĩa gì. Họ xem thầy như quan. Vì thế mà nhà nước đổi ra cách mới:

Giáo sư do đồng dân cử, ra lại ăn lương của làng, và làng nào cũng lập trường được.

Lối cải cách nầy chưa rõ hiệu quả ra sao, nhưng có xảy ra câu chuyện hào lý thu tiền mà không trả lương cho thầy hoặc trễ không đủ v. v. thì đã nghe nói quan trên sắp đặt lại làm tổng trưởng và bổ thầy như cũ.

Cứ thay đổi hoài, thành ra câu chuyện «Hương trưởng lộn nhông», dân gian rất lấy làm phàn nàn. Dân

dẹp, lưỡi không lo. Đây người thấy những thương tích còn bầm xanh; còn ở bên bông thì thấy bị nhiều vết bầm như dấu mũi giầy tây.

Cứ như sự khám nghiệm đó thì Tấn thế cũ chết hay bị đánh chết? Hiện đư luận còn phân vân. Hay là lúc Trần-Tấn thắt cổ người đã biết nhược lắm, nên không có hình tích lộ ra ngoài? Cái bí mật, lúc Trần Tấn ở lao phủ Diễn nghe tin sẽ bị giải về Quỳnh-lưu thì thất kinh.

Vụ một án mạng mà thành hai, không thể vì lẽ gì mà hưng hết được. Chờ xem có tin gì thêm sẽ đăng tiếp. P. V.

CHUYỆN ĐỜI

Giáo dục bằng gương

Ai cũng phải công nhận gia đình giáo dục là một sự rất quan hệ đối với lành cách con người; nhưng phần nhiều ở các nhà ta thiếu cái gia đình giáo dục nghĩa là thiếu cái gia đình giáo dục tốt. Gia đình giáo dục có ảnh hưởng nhứt vì các gương tốt sẵn trong nhà. Nhà nào cha mẹ chỉ biết có gian bạc lận, sinh nhai nhờ cuộc đỏ đen, thì con cái nhà ấy chỉ không biết chớ tự nhiên mà hưởng được cái «giáo dục đỏ bạc». Nhà nào cha mẹ là phường giết người cướp của, từ mai chí tối chỉ đêm luận những mưu thâm kế độc để hãm hại người, thì chỉ chưa biết chớ con cái nhà ấy có sẵn tư cách để trở nên một tên bợm. Hoặc nữa, nếu con cái các nhà ấy mà mai sau làm nên nẫu chín, trở nên giàu có, hoặc thì đậu làm quan, thì đừng có tưởng là chúng đi lạc sai với con đường của bố mẹ đâu: làm giàu hay làm quan, đối với hạng người bất lương chỉ là phương pháp để thực hành và kế tiếp cái chương trình bóc lột.

Chuyện thiệt là vậy đó. Ấy thế mà có người cứ lấy làm lạ vì sao con mình không nam học, vì sao bọn mình ham cờ bạc, rượu chè, vì sao con mình thế nầy thế khác... Vì sao? vì bố mẹ nó chớ vì sao nữa!

Có người khác vì cái não muốn lừa người, dối người, mà thành ra dối đến cả con cái và tự nhiên đưa chúng đi vào một con đường mà thật tình họ không muốn chút nào. Họ thì vẫn coi cái nồi gạo như trời, vẫn ôm ấp cái ư tưởng thân gia, thế mà động thì nói chuyện quốc gia, chuyện xã hội đâu đâu. Họ phó trương với người ngoài như vậy mà thành ra tự nhiên cái ư tưởng mượn của họ lại hóa thành cái ư tưởng thật của con cái. Rồi họ lại hóa ngu.

Cũng như chuyện hai cô gái bỏ nhà đi ta vừa xảy ra ở Vinh.

Bà Hàn Thư là một người sùng thượng Phật Thánh, cũng như các bà lớn, các tiểu thơ và các «mẹ đạo» mà ta thường thấy chật ních các chùa chiền ở Hà-nội trong mấy ngày rằm mồng một. Bà Hàn Thư cũng đi lễ Phật, lễ Thánh, cũng đi chùa, đi đền cũng dâng hoa dâng quả, cũng lên đồng lên bóng. Bà lại có một người chau là cô Lợ, 20 tuổi, và một người con nuôi là cô Ngọ, 16 tuổi. Chuyện sùng thượng Thánh Phật của bà Hàn Thư là thành thật hay để dối thì ta không dám chắc, nhưng chắc có một điều là cô Lợ và cô Ngọ sống trong cái không khí trầm hương kinh kệ, rồi tự nhiên hai cô đều ra cái ư tưởng đi tu. Đầu tháng trước hai cô bỏ nhà ra đi, cô Lợ có để lại một bức thơ, một tấm ảnh, và một nắm tóc. Trong thơ có nói chị em cô chán nhà trần tục mà đi tu, chớ không phải bị ai quyến rũ. Hai chị em ra đi chỉ có lấy một đồng bạc làm lộ phí, chớ không lấy gì của nhà cả.

Mình người ngoài, lại nghe chuyện ở nơi xa, mới đến nghe nói bà Hàn Thư mộ đạo, sau nghe nói hai cô con bỏ chùa đi tu, mình đoán là bà phải lấy làm bằng lòng lắm. Nhưng không, bữa sau bà hay được chuyện bỏ nhà đi tu của hai cô, bà đồ ra cho người đi «truy nã». Cách mấy ngày sau, người đi tìm kiếm lần đó hỏi hang đi mỗi đến cảnh chùa Am ở Đức thọ thuộc tỉnh Hà-tĩnh mới tìm thấy hai cô. Thế là hai cô lại phải về nhà.

Bà Hàn Thư thật lòng mộ đạo chăng? Nếu thật lòng mộ đạo, thì bà hãy cho hai cô đi trở lại chùa. Bà không thật lòng mộ đạo chăng? thì từ nay xin bà hãy đỡ, quách các bộ áo chầu mà đừng có phỉnh người ta và bao hại con chán nữa.

Lạcthông

THƠ TÍN

Cùng Hội Pháp Việt Dục Anh ở Nghệ An

Được bài lai cảo của qui Hội mời Hội viên đến họp Đại Hội đồng thường niên ngày 14-9-34, nhưng trễ quá, có đăng cũng vô ích.

Cùng ông Nguyễn-đức-Kinh Hanoi

Được bài ông trả lời cho một tờ báo ở Hanoi, song không thể đăng được. T. D.

Việc Thế-giới

NHẬT BẢN

chánh sách xâm lược của Nhật. — Theo tin Đông kinh, ngoại vụ tỉnh ngày 25-8-34, có tiếp bức điện của đại sứ Nhật trú Pháp gởi về, nói ngày 21-8 ở Paris có một đoàn thể lớn tới trước của sứ quán Nhật cử người đại biểu đưa một tờ kháng nghị; nhờ có cảnh sát can thiệp nên không xảy ra việc gì.

Đến ngày 23-8 giờ một ủy hội ủng hộ Tô Nga đưa tờ kháng nghị cho đại lý đại sứ Tam-cốc. Hội ấy viên ấy là phái cực đoan, do 21 đoàn thể, 53 vạn hội viên tổ chức. Trong tờ kháng nghị đại ý nói: Đoàn lao động rất phản đối cách xâm lược của người Nhật, và đối với những ai phản đối chủ nghĩa đế quốc và cuộc Nhật Mãn, thì đoàn lao động rất kính mến, nay bắt đầu ở trong nước mở cuộc vận động phản đối Nhật-bản...

Đại biểu ủy viên hội ấy lại yêu cầu chánh phủ Pháp lưu ý vấn đề Nhật Nga đặng lo cách duy trì cuộc hòa bình viễn đông.

. . . . . .

Anh Nhật thân thiện chăng? — Đông-kinh thương nghiệp tân văn có đăng tin rằng thì giới Anh với Nhật có chia hảo cảm. Nhật sẽ phái kinh tế sư tiết sang Anh. Còn bên Anh, công nghiệp khảo sát đoàn cũng sẽ sang Mãn, trù việc đầu tư.

(Xem tiếp trang 2 cột 4)

Hai người cai bị cu-li chém trong một ngày

Ngày 3-9 một toán cu li sở cao điền An lộc (Nam-kỳ) đã đập một người cai và chém nhiều vết thương rất nặng, chở vào nhà thương thì người cai chết. Nhiều người cu li tình nghi liền cam vào án mạng nầy đã bị bắt; người cai chưa biết tên là gì.

Cũng ngày ấy, tại sở cao su Michelin ở Thuận lợi, người cai tên là Phan văn Tát cũng bị cu li chém nhiều vết thương, chở vào nhà thương điều trị, nhưng quan thầy nói rằng khó chữa được. Người cu li thủ phạm vụ nầy đã bị bắt. Sơn đầm đã lấy ấn kết.

Tin thường cu li với cai thấy xảy ra luôn luôn!

VAN-VAN

Trong lúc đau hát chơi

VI

Học ai khen khéo học bề ngoài,
Học chẳng hay chi cứ họa hoài.
Hát bóng say tuồng trai gái giả,
Nhẩy đầm quên việc thánh thần ai.
Văn minh đến đã mê lòng bướm,
Phú quí đường thêm nhỏ lệ rơi.
Đã học phải thâm cho tới ngọn,
Mất ta nào phải bọc trứng ngươi.

VII

Ai biết thầy đâu dở với hay,
Chôn trò ngu hết một trời thầy.
Trên đầu miệng Phật che lòng rắn,
Trong đầm đầu dê bán thịt cầy.
Da cọp trăm nơi khi lũ đất,
Hồi công phe mặt giết người ngay.
Được thầy như thế ơn thầy tệt,
Bởi các trẻ ơi phải tỉnh ngay.

VIII

Cha mẹ thương con mới lạ cho,
Con đau con khổ nỗi mà ngơ.
Không cơm hôm chao cho ngồi ngẩn,
Rác thịt rồi đa mẹ đứng trơ.
Lần mặt ông bà cho tệt nhỉ,
Cắn răng chân chất khác hơn mưu.
Thương như thế ấy e thương quá,
Hỏi lũ đàn con đã biết chưa

IX

Thằng đầu ngồi cột cổ thằng đuôi,
Lại có thằng đầu cột tới cối.
Trên cột trên ăn đâu lẫn ghét,
Có con có tôn điều tuồng vui.

. . . . . .

X

Sau khi chôn mất lại hung hăng,
Chưa chết thời ta cũ nói phăng

. . . . . .

Ý. H.

Một đoạn lịch sử quan hệ về cuộc hòa bình ở Viễn-đông

NỘI DUNG CỦA HỘI NGHỊ "HOA-THỊNH-ĐỐN"

(Tiếp theo)

Trước là công việc lúc đầu mới triệu tập và định địa điểm và trình tự cùng ngày mở hội, đây về khoảng giữa tức là công cuộc mở hội và dự hội cùng hội nghị.

Từ ngày 10-7-21, Tổng thống Mỹ phát khởi hội nghị về vấn đề quân bị hạn chế và Viễn đông. Thái bình dương; trừ Anh, Pháp, Ý Nhật cùng Trung hoa có tờ mời dự hội, ngoài ra còn Hà lan có đất thực dân ở Thái bình dương. Bồ đào Nha có Ao môn là nơi căn cứ đầu tiên cho các nước Âu châu sang Viễn đông; Tỷ-lợi-thì tuy không có đất tô tá và lãnh thổ, song lợi ích kinh tế ở Trung hoa rất lớn, có quyền lợi thiết lộ cùng các khoản khác, lại cùng các nước mở mang các nguồn tài lợi ở Trung hoa trải đã nhiều năm, nên 3 nước ấy, yêu cầu tham dự hội nghị, chánh phủ Mỹ thuận cho gia nhập đưa thêm tờ mời.

Còn nước Nga có lãnh thổ lớn ở Viễn đông, song lúc ấy chưa có chánh phủ hoàn chỉnh, không tiện mời dự hội; nhưng Mỹ đối Nga cũng thanh minh rằng những đều quyết nghị sau nầy, quyết không phòng hại đến chủ quyền Tô Nga cả ở miền Âu cả ở miền Á...

Thế là tham dự hội nghị Hoa thịnh đốn kể có 7 nước. Trong kỳ thảo luận vấn đề quân bị hạn chế thì Anh, Pháp, Nhật, Mỹ và Ý, cùng bàn. Còn kỳ thảo luận vấn đề Viễn đông Thái bình dương thì có Trung quốc, Hà lan, Bồ-đào-nha và Tỷ lợi thì cùng dự.

1) Đại biểu các nước

Hội nghị Hoa thịnh đốn, nội dung như trên đã kể, là hội nghị rất trọng yếu, ai cũng nhận thế; nên các nước dự hội, tỏ ý rất cẩn thận, nhứt là chọn lựa các tay thông hiểu hiện tình thế giới, lão luyện trong trường ngoại giao, để đương gánh đại biểu ấy. Lại còn phái các nhà cố vấn chuyên môn để giúp mấy tay đại biểu trong lúc cần có thẩm vấn đều gì.

Đại biểu Mỹ là quốc vụ khanh Hữu sĩ, đại biểu Nhật là Đức-xuyên, Thực quyền và Gia-đằng. Anh trước định Thủ tướng Lỗ đức kiêm trị; song vì vấn đề Ai-nhĩ-lan cùng vấn đề thất nghiệp trong nước cần phải liệu lý, muốn dự hội mà không thể đi được. Đại biểu Pháp là Briand, lúc chưa khai hội có sang Mỹ, song cũng vì việc trong nước không lưu Mỹ được lâu, mở hội vài tuần thì ông ta phải về Pháp. Đại biểu Trung hoa trước là ngoại trưởng Nhan huệ Khánh; song cũng sợ trong nước có việc giao thiệp phát sinh ra không tiện ứng phó, nên dùng Thi triệu Cơ thay vào. Nay liệt tên đại biểu các nước như dưới:

Đại biểu Mỹ: Quốc vụ khanh Evens Hughes, tiền quốc vụ khanh Elihu Root, tham nghị viên Cabot Lodge, W. Underwood.

Đại biểu Anh: Ngoại trưởng J. Balfort, hải trưởng Lee of Fareham, nguyên thủ tướng Gia nã đại Robert Borden, đại biểu Ấo châu F. Pearce Ấo độ tổng đốc thụ tham nghị S. Srinivasa Sastri, đại lý viện phân sự W. Salmond, trú Mỹ đại sứ Auckland Geddes.

Đại biểu Pháp: Thủ tướng Briand, tiền tổng lý René Viviani, thực dân tổng trưởng Albert Sarraut, đại sứ trú Mỹ Jules Jusserand.

Đại biểu Ý: Tiền tài chánh trưởng Carlo Schanzer, đại sứ trú Mỹ Vittorio Ricci, tiền tài thần Filippo Méda, thượng nghị viên Luigi Albertini.

Đại biểu Nhật: Qui tộc viện trưởng Đức Xuyên, hải quân đại thần Gia Đằng, trú mỹ đại sứ Tệ Nguyên, ngoại giao thứ trưởng Thực Nguyên.

Đại biểu Trung hoa: Công sứ trú Mỹ Thi triệu Cơ, công sứ trú Anh Cố duy Quân, tiền tư pháp tổng trưởng Vương sủng Huệ.

Đại biểu Hà lan: Ngoại giao đại thần H.A. Van Karnebeek, ngoại giao bộ viên Beelaerts Blokland, thực dân đại thần E. Mores-co, trú Mỹ công sứ Everwijn, trú Thụy điển công sứ De Beaufort.

Đại biểu Tỷ lợi thì: Trú Mỹ công sứ Barion De Cartier.

Đại biểu Bồ-đào-nha: Tử tước Viscount d'Alte.

Trông qua những tên các nhà đại biểu kể trên thì rõ ràng là tay trường trải lão luyện trên trường ngoại giao, chính như ông Briand đã nói: Hội cả anh tài thế giới vào một nhà vậy.

Các đại biểu đi dự hội, chánh phủ đã huấn thị ý chỉ trước, mà quốc dân lại hợp thành đoàn thể làm hậu thuẫn và khuyến giáp đường sau. Kể hội nghị thuở nay thì hội nghị nầy rất là trọng yếu. Vì các nước nước nào cũng chăm lo bảo vệ quyền lợi sở hữu của mình mà toan mở mang thêm, nên sắp đặt và trù bị một cách cẩn thận và châu đáo.

Nay xét các nước đối với hội nghị ấy dự định chủ trương thế nào, thì mục đích các nước tuyên truyền trước công tình thế sau ngày khai hội, sẽ rõ thấy nội dung là thế nào.

(Còn nữa)

KHÁCH-QUAN thuật

KHO CHUYỆN

Ai cũng biết cái kinh Suez nối liền Hồng-Hải và Địa-trung Hải làm cho tiện lợi sự giao thông của Á-Âu không biết mấy. Tại kinh đó, mỗi khi tàu bè đi ngang qua đều có trả một món thuế, tính ra mỗi tháng có mấy chục triệu quan tiền.

Nội tháng Juillet vừa rồi, đã thâu vô được 71 triệu quan, và nội tháng Août được 69 triệu 930 ngàn quan.

Cộng cả số tiền thâu thuế tại kinh ấy từ 1er Janvier tới 31 Août 1934 được 660 triệu 600 quan, nhiều hơn 8 tháng đầu năm năm ngoái, vì trong 8 tháng ấy chỉ thâu được có 553 triệu 650 ngàn quan mà thôi.

Tại Brésil (Mỹ) có một tên mọi hiện nằm nhà thương Rio-de-Janeiro, tên là Ribero đã được 140 tuổi, Ribero nói cuộc cách mạng năm 1843 và trận đánh Paraguay năm 1865 đều có dự.

Tại Mãn-cụt ở tu bán có mấy xu một trái, vậy mà ở Pháp bán tới bao đồng bạc một trái! Số là cô Maryse Hilz, là cô gái cởi tàu bay có tiếng, lúc qua Saigon có đem về mấy trái ở bên ấy; ai ăn thử cũng lấy làm thích. Một người chủ nhà hàng bán trái tên là Médiard viết thơ qua Saigon nhờ người bạn gởi qua một ít để bán, nhưng chở đi lâu ngày dưới tàu trái thối, ăn không được. M. Médiard phải thương lượng cùng sở tàu bay cứ mỗi lần chở cho 10 kilo, vì vậy, vô cùng vì tánh thích của lạ của người ta của một bán đất thế.

https://tieulun.hopto.org

LUẬN-ĐÀN

AI LÀ NGƯỜI THIỆT THÒI HƠN?

(Nhân cái án « Bạn và vợ » ở Đà-thành)

Tiếng dân số 717 ra ngày 15-8-34 có đăng bài «lại chuyện bạn và vợ», trong bài ấy ông Th. Kh. chỉ kể rõ đầu đuôi câu chuyện xảy ra mà không hạ lời phê bình. Chuyện đành rành trước con mắt, tùy trí phán đoán của mọi người, không cần ai phê bình mà ai ai cũng rõ: bạn lấy vợ bạn là chuyện gần đây đã xảy ra trong xã hội ta, rồi có đồ bề thì kết cuộc hoặc đâm chém, hoặc kiện cáo, ly dị nhau là thường. Nhưng cái «cas» xảy ra tại Đà thành, ngoài mấy đều kết cuộc bất hạnh trên, nó lại có một cái đặc điểm mà tác giả đã nêu lẩn ra trong câu «Cái lạ hơn là một bên vì lòng tức giận mà đem tố cáo ra tòa, còn một bên thì lấy lượng hải hà mà dã lòng đang thứ, lại còn nhượng vợ cho bạn là khác nữa».

Nay tôi nhân câu chuyện trên xúc cảm mà có câu hỏi này: Tên thông kia đã hạ màn, ngoài người chồng chính bị thiệt thòi ra, hai tay chủ động, tức là bạn và vợ, ai là người chịu thiệt thòi hơn?

Câu hỏi tuy tầm thường, nhưng nó cũng có thể làm cho ta suy ngẫm, nhất là phái phụ nữ.

Muốn trả lời câu hỏi trên cho được thiết thực, thì không chi bằng ta thử phác họa cái đời riêng của mỗi tay chủ động sau khi tên thông kia đã hạ màn.

Về phần ông bạn, ông xa bẩn người tình nhân của mình, cứ mỗi ngày hai buổi đi làm việc, đủ ăn đã xài; nếu ông còn có một chút lương tâm thì cái đời của ông tuy phải một phen khốn nạn, cũng có thể sửa đổi đức tánh ông lại để ăn năn tội và mong có ngày thành người khá. Phỏng ông là người thành gia thất rồi, thì tôi dám chắc vợ ông không chịu nhượng chồng như bà vợ kia đã bị chồng mình nhượng ra. Ấy là phần của ông bạn.

Còn bên bà vợ bỏ chồng lấy bạn kia thì thế nào?

Riêng phần cô ta, thì cô bị chồng nhượng (nói nhượng cho dễ nghe, chớ kỳ thiệt là một cách ly dị khéo), cho đến nỗi cô bị bịnh mà ông chồng cả và người tình nhân mới, không một ai ra tay cứu vớt cô. Phỏng cô không lâm bịnh mà cô còn chút lòng muốn sống để ăn năn tội, thì cô có thể dứt bẩn chồng cả hay là chồng mới mà sống được không? Một tấm thân yếu ớt với hai bàn tay trắng, cô biết nhờ vào đâu mà sống! Cái đời của cô chỉ biết lấy chồng để nhờ tấm thân kia mà! Cô còn có lấy cái chết để đền tội, mà cái tội ấy tự cô hàn, một phần lỗi với người bạn kia mà gây ra. Không chết đi nữa thì cô cũng phải sống một cách tuyệt hy vọng, sống trong chỗ tối tăm nhơ nhuốc...

Ấy, cái tên thông kia đã hạ màn, trong hai tay chủ động chỉ riêng phần cô K. là thiệt thòi hơn.

Đứng trước tòa án dư luận và pháp luật, hai bên cùng đồng một tội danh, mà một bên có thể hy vọng sống, còn một bên thì tuyệt bẩn. Nguyên nhân tại đâu? Có phải do cái chế độ của xã hội trọng nam khinh nữ, đúc ra một hạng người vô chức nghiệp, không đủ sức tự lập lấy thân, đến nỗi một lần lầm lỗi là một đời bỏ đi.

Vì lẽ ấy, nên tôi có mấy giòng này là tựa chỗ 2 người phạm tội mà so sánh nặng nhẹ để tỏ chút thiển kiến đối với cái chế độ xã hội ta hiện thời trong khi đọc câu chuyện «bạn và vợ» của ông Th. Kh., chớ bản ý tôi không trút tội cho cái chế độ bất lương kia để mà bồi hộ cái tội ác của người bạn và cô kia đã tự gây ra.

Bằng-Hà

VIỆC TRONG NƯỚC

Ba người bị đòi hỏi

VINH. — Sáng hôm 2 Septembre, có ba người trẻ tuổi bị đòi đến sở liêm phòng Vinh, là: cậu Nguyễn-đình-Đoàn, con cụ tú Kiên, làm ở phòng Thương mãi Vinh, cậu Nguyễn-thúc-Mẫu tên Chất Mẫu, thầy thuốc nam ở phố Maréchal-Foch, và cậu Lê-quân-Thường cựu trợ giáo ở làng Phú-Việt (Hà-tĩnh).

Cậu Đoàn và cậu Chất Mẫu thì quan chánh Hambert hỏi qua loa rồi cho về. Còn cậu Thường bị giữ lại sau mấy giờ rồi cũng thấy mò ra.

. . . . . .

P. V.

Trường đã lập sao lại sức bài?

NGHỆ - AN. — Chúng tôi là dân làng Đôn-nhượng, tổng Thông-lạng, phủ Hưng-nguyên, xin bày tỏ một việc như sau:

Nguyên làng chúng tôi ở một nơi có quạnh, không cận tiện với trường nào. Trước kia cả tổng hợp thiết hai trường học Cần-thiên và Hoàng cần, làng chúng tôi thuộc trường Hoàng-cần; từ làng tới trường cách hơn năm cây số, đồng niên không thu 90$ học phí, chớ con em không có đứa nào tới trường học.

Năm trên có lệnh cho dân tùy tiện lập trường; làng chúng tôi tuy nghèo nhưng cũng gắng lập một trường cho con em có chỗ học. Trường lập chưa đầy mai năm, trong làng đã được 40, 50 trẻ con biết đọc biết viết; năm nay trong trường lại được 6 trò đậu Yếu lược. Trông thấy hiệu quả, chúng tôi vẫn đang mảng thầm.

Chẳng ngờ nay lại thấy tin các trường tổng mới phân thiết sẽ phải bãi bỏ, để hợp thiết trường tổng như xưa, đồng dân đều lấy làm thất vọng.

Vậy mong chánh phủ soi xét chỗ nguyện vọng của dân mà cho làng chúng tôi có trường cho con em học.

Dân công lý trưởng ký
và áp triện

Tiếng dân kêu

HÀ TĨNH — Làng Hạ ân, tổng Canh hoạch, phủ Thạch hà, lý trưởng là Phan-văn-Tiếp, làm nhiều điều trái pháp dân đến kêu van:

1°) Nguyên làng có một con đường đại lộ có một cái mương nước chảy quanh năm, đầu làng đến cuối làng, bề ngang độ 20 thước tây. Năm 1924, có xin tiền tư lích bắc cái cầu qua lại rất là tiện lợi. Đến năm 1929, mưa lụt lớn, cầu trôi, thì làng bắc cầu tre để đi tạm, nhưng cầu tre sau trôi luôn, người đi qua lại phải cởi quần áo mà lội rất là bất tiện. Năm ngoái, làng hội lại để phân bổ tiền đồng dân và xin chặt cây độ ở đồn, để bắc cầu. Phân bổ xong, nhưng lý tàu tiền và chặt hai cơn độ ở đồn xuống, vậy mà đến năm nay cầu cũng chưa bắc, độ thì để mục ở cửa đồn, mà tiền thì biến đi đâu mất!

Tháng sáu, ngày kỷ phúc vừa rồi, dân và kỳ hào có hỏi lý trưởng về mấy khoản tiền như tiền bắc cầu và tiền tu bổ đền chùa, thì lý trưởng cứ lẩn về.

Vụ sưu thuế vừa rồi, số tiền sưu thuế làng là 340$60, mà làng phân bổ đến 400$, để cái tiền học phí tiền chi tiêu cho lý trưởng và kinh biếu những người phân thu, hương đoàn, còn thừa tiền thì giao lại cho lý trưởng; sưu thuế nộp xong, lý trưởng và các người phân thu thông đồng nhau dở cái thủ đoạn mọi năm, lại bắt dân bán thuế non. (« Bán non » nghĩa là hễ có ruộng nhiều, thì lý trưởng bán rẻ mỗi mẫu là tám hào, đến tháng năm năm sau thì dở giấy ra mà trừ) còn thì bỏ cho dân. Năm nay, lý trưởng đã bán mất của dân năm mận thuế năm sau, mỗi mẫu là tám hào, bán cho những người đồng sự với lý trưởng, lấy tiền tiêu mà dân làng không biết, đến sau mới biết thì sự đã rồi. Năm nào cũng thế, nên thuế cứ bỗ nặng.

Cái tệ bóc lột nầy, mong quan trên trừ đi cho dân nhờ.

Biết chuyện

Lại lời than phiền của tù

ĐỒNG-HỚI. — Theo lệ thường bọn tù chúng tôi ở lao Đồng hới làm việc, trong một tuần lễ được nghỉ nửa ngày chúa nhật. Nửa ngày ấy, tắm rửa, xét nhặt quần áo và nghỉ ngơi v. v. Nhưng độ rày thì không được thế. Làm việc thì kể từng phút đồng hồ, mà xét từng tí: vì như 2 người tù và 1 người lính cùng nhau đẩy xe bò đầy cả đất hoặc đá sỏi, mà xe không chạy cho lanh như xe đẩy, thì bác lính kia bị phạt, còn chúng tôi thì kể hàng chục roi vào lưng, lại ăn cơm lạt uống nước lạnh là khác nữa!

Chiều chúa nhật nào cũng thế, chúng tôi đều bị bắt vẽ đồn lính khố xanh làm xâu bắt kỳ đan hay lánh, lại bị hành hạ đủ cách.

Dưới chậu úp nầy, bóng mặt trời có sơ tới không?

Tù trường

Trường học hư sao không sửa?

QUẢNG-NAM. — Trong bảy xã, thuộc về tổng Phước lợi, phủ Tam-kỳ, chỉ có một liên hương công trường (toàn tổng Phước lợi có 4 trường, đây chỉ nói riêng trường An lâu) lập ở địa phận làng An-lâu, số học trò đi học cũng trên 30 mà bàn ghế chỉ có 6 cái, học trò chen lấn nhau ngồi đã khổ rồi, vậy mà lại khổ một đều nữa là trường dột, phên hư, cột mục có trở ngại cho sự học không ít, vì là lối tháng ba, tư, cứ chiều nào có mưa dông, thì học trò phải xếp sách vở xúm nhau đứng lại một chỗ. Bốn tháng gần đây, làng và đại tổng mục có làm đơn trình với quan phủ, xin ngài cho phép làng sửa lại, kẻo để vậy, sợ đến mùa mưa gió, thầy và học trò không có chỗ ngồi học, và sợ rủi ro là khác nữa. Mà đến nay đã lới ngày khai giảng (15 Septembre) chưa thấy động đậy gì cả!

X. T.

Bạc học phí để chi gì?

QUẢNG-NGÃI. — Về khoản học phí năm 1933-1934, tại hạt Sơn-tịnh có dự định khoản lương cho các giáo sư, còn số thừa lại thì chi cấp cho các làng tu bổ nhà trường. Thế mà lâu nay chỉ sức cho sở tại tu bổ không thấy cấp bạc. Vì vậy nên bào lý chỉ cho sửa qua loa cho rồi chuyện. Xin chứng cáo trường tổng Tịnh Trung.

Tổng Tịnh Trung có 6 trường, số học phí toàn tổng là 1236$ chi lương cho 7 thầy giáo, đồng niên là (90$×12) 1080$, số bạc còn thừa lại (1236$ - 1080$) 156$, là số định để tu bổ trường học. Vậy số bạc thừa ấy đi đâu?

Hồ chuyện

«Xui mình bị tội là thầy Cai....»

Ngày 3-8-34, tòa án đệ nhị cấp Quảng-Ngãi hội đồng phúc thẩm cái án tên Dương Châu làng Chánh-Lộ, phủ Tư-nghĩa, ăn cướp 120 đồng bạc của tên Nguyễn-văn-Phiên, người làng An-sơn, huyện Nghĩa hành, ở chòi mía của y tại làng Chánh-lộ ngày 8-3-34 mà tòa án sơ cấp Tư nghĩa kết án tên Phiên 1 năm tù, tên Châu ba tháng tù, và người anh ruột tên Phiên là Nguyễn-Lý 6 tháng tù, đệ bẩm ngày 13-7-34. Hôm nay tòa án nhị cấp cải nghỉ tên Châu 1 năm tù, tên Phiên y án, còn Nguyễn-Lý được trắng án. Vì vậy mà nghe Dương-Châu năn nỉ rằng: « Xui mình bị tội là thầy Cai ... » Câu chuyện như vầy.

Nguyễn Trần-Xứng làng An sơn, có thiếu nợ tên Dương-Châu 82 đồng bạc không trả; tên Châu nhờ thế lực thầy cai thơ tại đồn lính khố xanh ở Quảng Ngãi là Nguyễn-văn-Vị đòi.

Ngày 6-3-34, thầy cai Vị đã có trát đòi tên Xứng đem bạc tới đồn lính Quảng-Ngãi mà trả nợ cho Châu (nghe đâu trát nầy không phải chữ ký của quan Giám binh). Xứng thấy trát đòi đót, lấy làm kinh hoàng, đem bán vườn cho tên Hoàng-ngọc-Phiên (rể Nguyễn-Lý, cháu Nguyễn-văn Phiên) lấy bạc đi trả nợ. Phiên nhận bạc đi với Xứng tới đồn hỏi; thầy cai Vị đòi bạc ấy về nhà phân giải, rồi bảo Phiên đi tới nhà Châu kêu ra nhà thầy cai để công giáp chuyện. Phiên nghe lời đi tới Châu, thì Châu trói Phiên lại cướp bạc....)

Vì nghe lời nói nỉ, mà biết được một vụ án lý kỳ khác trợ hoài đăng chưa bên nào là xác đáng.

P. V.

Sách tặng

Vừa rồi sở Canh nông Trung kỳ có gởi tặng bản báo quyển sách nhan đề: «Les maïs d'Indo-chine», do ông Louis Réteaud, giám đốc viện khảo cứu Canh nông soạn. Sách nầy đóng kiểu đẹp, gồm 32 trang, có hình ảnh, tác giả chuyên khảo cứu về giống bắp ở Đông dương.

Vậy xin có lời cảm ơn sở Canh nông.

T. D.

Việc thế giới

(Tiếp theo trang 1)

Dư luận ở Nhật đối với việc Nga vào Quốc-liên. — (6 Septembre) Ngoại giao giới Nhật rất để ý những cuộc phản đối việc Nga vào Quốc-liên; nhưng họ xem việc ấy như đã thành rồi.

Phản đối Ý. — (5 Sept). Đại sứ Nhật ở La-mã đã đưa thơ lên Chính phủ Ý phản đối việc bạn chế sự nhập cảng một đội thứ hàng Nhật, trái với thương ước để Nhật vào hạng ưu đãi.

NGA

Phản đối Nhật. — (2 Sept.) Những quan chức Nga bị bắt, trong có một người đàn bà, bị tra tấn. Đại biểu Ngoại giao Nga đã đưa thơ phản đối việc ấy lên Chính phủ Nhật.

PHẦN LAN

Đối với việc Nga vào Quốc-liên. — (5 Sept.) Theo tin báo giới thì Hội đồng Ngoại giao Hạ nghị viện yêu cầu không chống với việc Nga vào Quốc-liên. Chính phủ Phần-lan không chịu thực mà cũng không cải chính tin ấy.

TÂY-BAN-NHA

Một ngày bãi công ở Madrid. — (3 Sept.) Đặng phản đối những cuộc hội hiệp của các hội vì hứa phải định vào hôm nay và ngày mai, ở Madrid có tổng bãi công. Cảnh bình hoạt động một cách khác thường. Các giới cực đoan lộn xộn vô cùng; người ta sợ có cuộc lưu huyết. Xe hàng sưa lắm. Các báo không xuất bản. Gần hết các nhà hàng đều đóng cửa. Thợ bãi công ngăn không cho họp chợ và toan chặn đường mấy chiếc xe điện còn chạy. Tổng trưởng Nội vụ dùng vô tuyến điện, khuyên yên tịnh và hứa sẽ có vạt thực đến.

. . . . . .

QUỐC-LIÊN

Về việc Nga vào Hội. — (1 Sept.) Hôm nay phần nhiều các nước có chưa trong Quốc-liên đều tán thành việc Nga vào Hội. Người ta còi rồi chỉ có một mình Thụy-sĩ là chống với việc ấy mà thôi, các nước nghịch với Nga khác không giữ thái độ cố nữa.

TRỊ TỨ THỜI CẢM MẠO

0$10 — 0$20
MAISON NAM-TRẦN
21, Rue Vallenhoven, HUE

Tổng Đại lý tại Q. Ninhon:
M. Hồ-văn-Bá
Avenue Gia-Long

2 VỊ CỨU TINH

Sự Phổi là cái động-cơ của bộ máy hô hấp, phổi bịnh, phổi yếu sinh ra ho khan, nếu không cơm thuốc mà đề trị, sau thành ho lâu ho lao. Ai mới ho, hoặc ho đã lâu, xin dùng thuốc TRỪ KHÁI HOÀNG của LỢI SANH ĐƯỜNG chữa bịnh rất truyền danh, linh nghiệm như sau.

Người mà thận thủy suy hèn, sinh bịnh Di Tinh, lưng đau, gối mỏi, mắt mờ, tiểu tiện vàng đỏ, dùng thuốc SÂM NHUNG BỔ THẬN LỢI SANH ĐƯỜNG uống trong ít hộp thì ăn ngon ngủ yên, sức mạnh ngày càng tăng tiến.

Bản đường có đủ các Cao, đơn, Hoàn, tân khác rất tốt, rất hiệu nghiệm, ai mua buôn, ai nhận đại lý viết thơ:

M. Ngô Thiệp
Directeur Souverain
Lợi Sanh Đường à Tourane

Đàn bà vượt biển

Đàn bà khi sinh đẻ là lúc nguy hiểm độ nhất, nhiều người sinh đẻ khó khăn, hoặc sau khi sinh đẻ nẩy ra nhiều sự nguy hiểm, nhất là những người đẻ con-so lại càng lo ngại lắm. Muốn tránh khỏi những sự nguy hiểm và bảo thủ cho được mẹ tròn con vuông, con cái được mạnh khỏe vô sự, thì sắp đến ngày sinh đẻ, nên mua phòng 2 thứ thuốc: «SẢN-HẬU-BỔI-BỔ số 55» và thuốc «SẢN-HẬU-DIỀU-NHIỆP số 104» mỗi chai đều giá 1$00. Khi sắp đẻ nên dùng thứ thuốc Sản-hậu-bổi-bổ cho đẻ mau đẻ, cho nhau chóng ra, khi đẻ rồi nên dùng thuốc Sản-hậu-điều-nhiệp để trục hết ứ huyết, cho mạch máu chạy mạnh, tăng sức khỏe, cung gân cốt, và dùng thuốc Sản-hậu điều-nhiệp để bồi bổ khí huyết, sinh nhiều máu, chóng mạnh khỏe, chóng tiêu hóa, tránh khỏi các bệnh hậu-sản, bán tại nhà thuốc

NAM-THIÊN ĐƯỜNG

46 phố Phúc-Kiến HANOI

Hiệu Hải Linh, 62 cửa đất Haiphong, chú số 140 phố Khách Nam Định, Phúc hưng Long Thành Hóa, Vĩnh hưng Tường Vinh, Vĩnh Tường Huế, Hoàng Tá Quinhơn, Mộng Lương Nhatrang, Trần Cảnh Quảng-ngãi, Lê năm Hương Phan-thiết, Thanh-Thanh, 88 Pellerin Saigon, và đại lý khắp các tỉnh xứ Đông-Pháp.

Phú - Xuân Học - Hiệu

(43 - 45, đường Gia-Hội — HUẾ) Directeur: CAO-VĂN-CHIỂU

Trường Tư thục lớn nhứt ở Trung-kỳ lập từ năm 1930

Thường thọ Long-bội-Tinh — Nhập học 1er Septembre 1934

Ban Tiểu-học (Từ lớp Năm đến lớp Nhứt).

Ban Cao đẳng tiểu-học (Từ Nhứt niên đến Tứ niên Cụ thể.

Những đều lợi ích cho các Học sinh của Bổn Trường

1 / Các Giáo sư đều có bằng cấp rất cao và đều là những tay chuyên môn trong giáo giới, rất thạo luyện và rất tận tâm.

2 / Học trò rất mau tấn tích và năm nào trong các kỳ thi hạch, số học sinh trúng tuyển cũng rất đông

Năm 1932: Yếu lược đậu 7; Tiểu học đậu 20. Năm 1933: Yếu lược đậu 18; Tiểu học đậu 50. Năm 1934: Yếu lược đậu 18; Tiểu học đậu 44

3 / Tiểu học phí và tiền ký túc rất hạ:

Lớp Năm, Tư 1$	Lớp Nhứt 2$	Tam niên 4$	
» Ba 1$50	Nhứt Niên 3$	Tứ niên 4$50	
» Nhì 1$70	Nhì niên 3$50	Ăn ở trong trường: 6$50	

4 / Trường có cơ sở rất vững bền, học-sinh sẽ được đến nơi đến chốn chẳng chi đâu, khỏi phải gián đoạn nữa chừng.

5 / Khỏi mua sách học dất tiền: trường sẽ phát không những bài học đã in sẵng.

6 / Có một phòng Thí Nghiệm để dạy các môn khoa-học cho tường tận.

7 / Có dạy thêm tiếng Anh (Anglais) khỏi phải trả tiền thêm.

8 / Học trò về thăm nhà, đi tàu hỏa và xe điện được trả nửa tiền.

9 / Thỉnh thoảng, có tổ chức những cuộc diễn thuyết và những cuộc du ngoạn.

10 / Học trò học ở Bổn Trường có thể xin qua các trường công được.

T. B Vậy từ rày các Phụ huynh sẽ khỏi phải gởi con em vào Nam ra Bắc nữa, tốn phí đã nhiều mà hiệu quả rất sơ sài, vì ở những chỗ phồn hoa đô hội, thường học ít mà chơi nhiều. Ở Phú-Xuân Học-hiệu (Huế) cách giáo khoa chẳng kém gì các trường có tiếng tăm nhứt ở Hanoi và ở Saigon; về học hành ít tốn kém và khỏi phải phóng lãng chơi bời.

ĐÁ NHƯ THẾ...

Thời các bà, các cô chỉ nên xức, xoa luôn bằng

Sữa Trường - Xuân

Sữa Trường - Xuân

Sữa Trường - Xuân

Nước da mới mịn màu tươi tốt được.

SỮA TRƯỜNG-XUÂN, chế tại hiệu KHUYNH-DIỆP là một hiệu dầu đã nổi tiếng bấy lâu.

Hiệu KHUYNH - DIỆP

Sở chính tại Bến-Ngự HUẾ

Giây nói: 87 Giây thép tắt: VIENDE HUE

Các sở nấu dầu tại: Phương-Xoài (Quảng-Bình) — Sa Lung (Quảng Trị) — An-Nông (Thừa-Thiên).

Thuốc Điếu Đại - Nam hiệu con Rồng - Đỏ

Thuốc ĐẠI-NAM chế với thuốc lá chọn nơi các sở trồng thuốc lá của nước Nam, là một thứ thuốc mùi rất ngon và hút không khô cổ.

Nguyên chất của thuốc, không phải như trong mấy thứ thuốc khác người ta thế vào bằng mấy chất hóa học, rất thơm.

Khắp cả Nam-Kỳ toàn dùng thuốc Đại-Nam vì lẽ ấy.

Người Annam ta nên dùng thuốc Đại-Nam giá rẻ mà lại có thể làm tiết kiệm đựa trong khi dùng thuốc ấy. (cứ 10 cái bao không thuốc Đại-Nam thì đem đến mấy hiệu bán thuốc Đại-Nam đổi được 1 bao thuốc Đại-Nam 20 điếu)

Đại lý tại TRUNG KỲ:

Vinh-An Tourane, Hon-Loi Quinhon

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG:

DẠ-DÀY, PHÔNG-TÍCH, KINH-NIÊN

Đau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lần xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ; có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa; đau như thế gọi là *đau dạ dày* (đau bao tử).

Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rồi dứt dật; bỗ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần: đau như thế gọi là *đau bụng kinh niên*

Đau chói chết trong bụng, ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, tư lưng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bằng bạc, da bụng dày bì bịch: đau như thế gọi là *đau bụng phông tích*

Ai mắc phải, hãy viết thư kể chứng bệnh thật rõ gởi cho bản hiệu, sẽ gởi thuốc bằng cách lãnh hóa giao ngân.

Thư từ và mandat đề:

NGUYỄN-NGỌC-AM chủ hiệu: DIỆU-NGUYÊN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

121 hàng Bông cửa ô yên-Ninh HANOI

HAI THỨ THUỐC HAY

Bổ huyết: MIXTURE TRITONIC một chai 0$60

Trị ho: SIROP PULMÔ một chai 0$90

CÓ BÁN TẠI:

Pharmacie Phạm - đoàn - Điểm Tourane
Pharmacie Thái - quang - Khiết Quinhơn
Pharmacie Tạ - ngọc - Liên Nhatrang
Pharmacie Đỗ - đức - Hiệu Dalat
Pharmacie Phạm - tư - Tẽ Phanthiết

Sau cuộc cải cách

Nhà thuốc CHIẾN-THẮNG định giá thuốc lại cho anh em ít tiền có thể mua dùng (có thơ anh em lao động ở Vạn giả yêu cầu) mà thuốc lại tinh kiết và mau hiệu nghiệm hơn trước.

Thuốc Ho Chiến-Thắng mỗi tuần trị tuyệt các chứng Ho: khái huyết; ho dàm, ho suyễn ho vì lao trật hơi tổn; Các chứng ho kinh niên, 1 hộp 1$70 — hộp đôi 2$ — 6 hộp 10$.

Thuốc Sán xơ mít: Chuyên trị bệnh *Sạch thốn trùng*, tinh ăn hòn, không công phạt, nông em đâm, trông ra ngay cả đều tuyệt! 1 hộp 0$60; 2 hộp 1$.

Thuốc Điều-Kinh-Bổ-Huyết Thai-Tiên-Sản-Hậu mỗi lọ 1$00 Bán được tại có phát hành đại lý:

Hượu Thuốc Huế-Kỳ trị các chứng đau lưng — bổ thận — Khư phong bổ huyết 1 cent lớn 1$50 — Mua hai cho thêm một.

M. Nguyễn-trung-Thâm ĐỒNG-HỚI (Rue Marché)

Sách tặng

Vừa rồi sở Canh nông Trung kỳ có gởi tặng bản báo quyển sách nhan đề: «Les maïs d'Indo-chine», do ông Louis Réteaud, giám đốc viện khảo cứu Canh nông soạn. Sách nầy đóng kiểu đẹp, gồm 32 trang, có hình ảnh, tác giả chuyên khảo cứu về giống bắp ở Đông dương.

Vậy xin có lời cảm ơn sở Canh nông.

T. D.

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées)
ở Khắp Đông-Dương
Năm 1934

Muốn bán

1° — Một chiếc canot rất đẹp, máy còn tốt, đại hạ giá.

2 — Một cái xe hơi hiệu Citroën torpedo, đã vỏ ruột, đang còn tốt,

3 — Bàn ghế kiểu kim thời, rất đẹp.

Ai muốn mua, xin hỏi số nhà 20 Rue Brie e — HUẾ.

LẠI THÊM MỘT TRIỆU CHỨNG VỀ SỰ THẦN HIỆU CỦA NHỮNG MÓN THUỐC CỦA NHÀ THUỐC VÕ-VĂN-VÂN THUDAUMOT

Tourane, le 12 Août 1934

Monsieur VÕ-VĂN-VÂN
THUDAUMOT

Kính thầm ông,

Tôi có người ở và bị đau nóng lạnh mê man tay chưng nhớt mỏi rã rượi, nhớt đầu nóng lạnh đã hơn hai tuần lễ rồi, tôi cho uống thuốc cũng nhiều, song chẳng có hiệu nghiệm gì.

Sau tôi mua thuốc của ông số 31 « TỨ THỜI CẢM MẠO » thuốc trị nóng lạnh và giải ban, số 33 « VẠN ỨNG DƯỢC » tức là dầu CÙ LÀ chuyên trị bá chứng nơi Mr. NGUYỄN-HỮU-PHỔ, làm đại-lý cho ông ở TOURANE, thuốc số 31 thì tôi cho uống, còn thuốc số 33 thì tôi thoa nơi mấy chỗ lắc lẻo, khớp xương, hai bên màng tang, lỗ mũi, thoa nơi xương sống tơ ngang cổ cho đến lưng quần thì 10 phần bớt được 8 phần, tôi lại cho uống thêm một gói nữa thì bịnh lành ngay.

Thật là hai vị thuốc bí truyền mà lại cần dùng nhứt cho phần nhiều những người lao động.

Vì lòng sốt sắng của ông chuyên môn lâu nay đã trải qua một cái thời kỳ khó khăn nay mới nghiên cứu hai thứ thuốc ấy thì cái công phu của ông cũng không phải là không lao tâm khổ tứ vậy.

Đôi lời thành thật tôi xin chúc ông mạnh giỏi và tiệm thuốc của ông đặng lâu dài.

Nay kính thầm

TRẦN-NGỌC-LÂN
Secrétaire
1er Arrondissement d'H. A.
(Annam) TOURANE

ANH EM NÊN ĐỂ Ý

Nếu ai mắc phải bệnh LẬU, hoặc TIM LA dù mới hay lâu, dù nặng hay nhẹ thế nào, xin nhớ cứ dùng thuốc của HOÀNG VĂN ẤP số 47 phố Ninh xá tỉnh Bắc ninh, thế nào cũng mau khỏi và hết nọc, lại không hại sinh dục, uống lại không đau đớn gì. Vậy xin các anh em cứ tin dùng thử thì mới rõ, còn như nói thánh nói thần chỉ làm khó tin cho người có bệnh, còn thuốc người nào thần hiệu thì ít khi người ta nói thánh nói thần, như vậy các anh em nếu mắc thử dùng qua khắc rõ, vì thuốc của bản hiệu đã có tiếng xưa nay, ở đâu cũng đã biết. Thuốc lận 1$60 1 hộp. Tìm la 2$00 1 lọ.

Có bán ở hiệu Lê Nam Hưng Phan thiết, Hồ văn Chiêu Cửa tây Quảng ngãi.

THẬN HỘ PHỔI

MỚI PHÁT-MINH

Chuyên trị các bệnh phổi, đau phổi, ho phổi, đau ngực, tức ngực, ho đờm, ho khan, ho ra huyết, ho âu thành lao, mất tiếng, ngứa cổ, đau cổ, nóng trong cổ, suyễn thở v. v.

Có nhiều giấy của các thầy thuốc chứng nhận là một món thuốc trị bệnh phổi rất hay.

Giá mỗi tá 10$00 — mỗi lọ 1$00

Thơ và mandat gởi cho :

M. NGUYỄN - XUÂN - DƯƠNG
Viện thuốc LẠC-LONG
Số 1 Hàng Ngang (Cantonnais)
HANOI

LUẬT-HÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo)

Điều thứ 330. — Nếu người vu cáo trang tác thương tích, hoặc dấu tích hành hung làm cho người ta tưởng lầm rằng việc vu cáo có thiệt trọng, thì sẽ chiếu thy từng hạng kể trong điều trên mà nghị xử tội nặng gấp hai.

Nếu nguyên sự tố cáo về việc xâm phạm thân thể hay là tài sản của mình là quả có thiệt, chỉ có sự trọng tác thương tích, hoặc những dấu tích hành hung là vu, thì người vu cáo ấy sẽ bị thy từng hạng mà nghị xử y như tội đoạt đã định ở điều trên.

Điều thứ 331. — Nếu sau khi người bị vu đã bị kết nghị, hay trừng phạt oan ức rồi mới xét ra sự tố cáo là vu, thì người vu cáo sẽ bị nghị xử như sau này :

Như người bị vu phải tội tử hình, mà đã hành hình rồi, thì người vu cáo sẽ bị tử hình ; nếu chưa hành hình, người vu cáo sẽ bị khổ sai chung thân.

Như người bị vu phải tội khổ sai chung thân hay là tội phát lưu, người vu cáo sẽ bị khổ sai 20 năm.

Như tội người bị vu cáo là hữu kỳ khổ sai, cấu cầm hay lý trí, người vu cáo sẽ bị tội ấy.

Như tội người bị vu là phạt giam từ 4 tháng đến 5 năm, người vu cáo cũng sẽ bị tội ấy.

Như người bị vu cáo phải tội trừng trị dưới 4 tháng, người vu cáo cũng sẽ bị tội phạt giam 4 tháng.

Nếu người bị vu phải tội vi cảnh, hay là chánh quyền trừng phạt, người vu cáo sẽ bị phạt giam 3 tháng hay phạt bạc 30$00.

Gặp những trường hợp kể trên này, tăng phạm sẽ bị nghị xử bằng nửa tội chánh phạm.

(Còn nữa)

Lời bá cáo

Bộ Tài-Chánh và Xã hội Cứu-tế ở Huế có lời bá cáo cho công chúng biết rằng : Hội Trung-kỳ Cứu-tế nạn dân, phụng chỉ đức Đại-Nam Hoàng Đế ngày 14 tháng 11 năm 1933 đã cho phép thành lập, để giúp cho nạn dân Bình-Định và Phú-Yên, thời đã phụng DỤ ngày 12 tháng 6 năm 1934, cho phép giải tán rồi.

Bởi thế cho nên hội Cứu-tế đã thôi nhận các món tiền trợ cấp về quyên liễm, dùng để giúp cho nạn dân hai tỉnh ấy. Vậy thời những món tiền mà các nhà Báo-Chí hoặc các nhà từ thiện đã có lòng giúp đỡ mà quyên góp cho Hội được bao nhiêu, nếu lần trước chưa gởi, thời nay xin gởi về cho bộ Tài-Chánh và Xã-hội Cứu-tế ở Huế.

Nhơn tiện xin nhắc lại cho công chúng biết rằng : những giấy quyên liễm mà có số hiệu này : 14, 104, 105, 106, 107, 108, 297, 298, 299, 380, 394, 395, 396, 397, 402, 403, 405 và 456 là những giấy chưa gởi về cho bộ Tài-Chánh và Xã-hội Cứu-tế, thời nay coi như là giấy bỏ, không được phép dùng mà quyên liễm gì nữa.

Nay bá cáo

Tại Huế, ngày 10 tháng 9 năm 1934

P. Quan Thượng-Thư bộ Tài-Chánh và Xã-hội Cứu-Tế p. o.

Quan Thị Lang

TỪ NAM RA BẮC
Chỉ có trong 15 ngày
TIỆM CHÍNH BOMBAY
«Au-Bon-Marché»
115 Rue Paul Bert HUẾ

Bán đại hạ giá
« GRAND SOLDE »

Kính mời các liệt vị quý khách tới coi mua giảm, đặng hưởng rất nhiều mối lợi, xin lưu tâm, chỉ bán trong 15 bữa thôi.

DỊP MAY ÍT CÓ

Lời nói thiệt

Giá hạ, hàng đẹp, đã vang tiếng đồn từ Nam đến Bắc.

Kính mời

CHUYỆN LẠ

ÔNG THẦN HỘ MẠNG TRẺ CON XUẤT HIỆN

Dòn bà Annam, phần nhiều, người ít học ở chốn thôn quê, rầy bái, hễ con đau, thì cầu đồng kêu cốt, ký bán cho ông Táo, ông Vãi, Một đứa nhỏ có chứng ban nóng lạnh lừ đừ, buồn bã, hay khóc đêm, đổ mồ hôi trắng, là một chứng bịnh rất dễ dàng, không phải cầu ông Táo ông Cả mà hết. Bịnh ấy chỉ tốn 0$12 tiền mua cho được ông Thần hộ mạng nó là thuốc Ban (CHÍ-LINH-TÁN). Vì (Chí-linh-tán) này hết sức hay ai cũng cho nó là thuốc Tiên, là vị thần hộ mạng cho trẻ con. Bịnh Ban, nóng lạnh dầu nặng nhẹ thế nào, uống nội trong 3 gói là công. Ban sẽ lộ ra dày mình, và chứng ban nóng lạnh không còn tái lại. Khắp cả Đông Pháp có trên 300 nhà Đại-lý bán thuốc nầy. Các tiệm thuốc, các nhà buôn, các gare xe điện cũng bán. Ở Huế trữ bán nơi VIỄN ĐỆ 11 Busse, và các chỗ bán dầu KHUYNH DIỆP. Mua sỉ lời nhiều do nơi :

NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG
boîte postale n° 63 SAIGON

BỊNH-HO

AI CÓ BỊNH HO MÀ CHƯA GẶP THUỐC

Bịnh ho là bịnh rất nguy hiểm, ban đầu ho gió, không điều trị thành chứng ho lao. Người có bịnh không lựa thuốc hay mà dùng thì nguy hiểm cho người bịnh. Như thuốc ho (Bảo-Bửu) từ Nam chí Bắc, ai cũng nhận là một thứ thuốc ho hết sức hay, trị ho gió, ho phong, ho tắc tiếng, ho đàm, lần lần hết ho. Giá mỗi gói 0$10. Trữ bán nơi VIỄN-ĐỆ 11 quai de la Susse HUẾ, và các chỗ bán dầu KHUYNH-DIỆP. Mua sỉ lời nhiều do nơi NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG boîte postale n° 63 SAIGON.

校學 INSTITUTION 化順

THUẬN-HÓA

RUE DAYOT — HUẾ

Trường lập năm 1933. — Có đủ các lớp.

Tiền học giảm rất hạ :

C. de Perfect : 2$50 Supérieur : 2$00 Moy. 2e ann : 1$80 Moy. 1e ann : 1$70 Elément. 1$30, Préparat. 1$00, Enfantin 0$80, Maternelle 0$50.

Tiền ăn ở trong lấy rất rẻ : (Từ 3$00 đến 6$00)

Học trò được đi thi như trường Nhà nước. Học trò được xin qua trường Nhà nước. Trường có định thầy thay phiên xem xét và bày vẽ các học sinh ở trong. *Ngày khai giảng* : VENDREDI 14 SEPTEMBRE 1934

Đơn xin học gởi : M. TRẦN - HỮU - DUẨN *Directeur-adjoint*

Muốn thi lấy bằng TỰ TÀI PHÁP và bằng CAO ĐẲNG TIỂU HỌC PHÁP VIỆT, nên học tại :

Trường GIA-LONG, *25 Rue Julien Blanc HANOI*

do ông BAILET quản đốc đã 5 năm

là trường tư về bậc TRUNG-HỌC và CAO-ĐẲNG-TIỂU-HỌC, lớn nhất và có quy cũ nhất BẮC-KỲ.

HỌC PHÍ :

Lớp thi Tả-Tài : 10$00 một tháng, Lớp thi Cao-Đẳng-Tiểu-Học (năm thứ tư) 6$50 một tháng

Có nhà lưu học sinh ở ngay trong trường : 13$00 một tháng.

Kết quả mấy kỳ thi vụ tháng sáu vừa rồi :

Thi Cao-Đẳng-Tiểu-học : 18 người được vào vấn đáp : 15 người đỗ.

Thi Tả Tài : 17 người được vào vấn đáp : 9 người đỗ.

Đến 14 Septembre 1934 khai trường

XIN ĐỌC KỸ :

AI MUỐN BÉO MẠNH, MAU KHỎI CÁC BỆNH ?

« — « Con trai tôi mắc bịnh đau phổi, sanh ra ho tới 2 năm, rồi lại mửa thêm chẳng bao nhiêu, tôi chạy chữa hết hơn 200 bạc thuốc ở khắp mọi nơi mà vô hiệu... Sau tôi mua *Thuốc Ho số 7* với *Tiên-Tửu* để cho con tôi uống thì thấy mau khỏi vô cùng. Đã 2 năm nay, không có ho hen chi hết. Thiệt là một phương thần dược, đáng bao nhiêu mua đáng... *TRẦN-QUANG TỰ Surveillant des Mines à Hongay (Tonkin)* »

« — Bà Thân của tôi mắc bịnh *đau dạ dày* rồi thành ra *đau bụng kinh niên* đã 6 năm nay, dùng đủ các thứ thuốc mà không chút linh nghiệm. Nay dùng *Thuốc Đau Bụng số 2* thì được khỏi dứt căn ngay. Nay bao mập mạnh khỏe, làm việc lanh lợi lắm.

NGUYỄN-TRỌNG-HÂN Nghiệp chủ ở tỉnh Hưng-yên (Tonkin) »

« — Tôi mắc bịnh Lao, tốn lắm tiền mà vô hiệu, nay dùng Tiên-Tửu cất đúc e hp 00 một chai, thấy linh nghiệm lắm, nay đã khỏi bịnh rồi. *M. ĐỖ-KHẮC-THƯỜNG secrétaire du Chef de canton de Quan xuyên à CAMAU (cochinchine)* » (Mắc bịnh lao chỉ uống Tiên-Tửu mà khỏi, nếu dùng thêm thuốc Ho Lao số 7 (xin coi cáo bạch kỳ sau) thì bịnh lao uống tới đâu mà chẳng mau khỏi rốt ráo.

« — « Thuốc Phong của ngài quả là thần diệu lắm. Người bà con của tôi mắc bịnh đã 10 năm nay, thuốc tây thuốc ta hết lắm tiền mà vô hiệu, nay dùng thuốc *phong-hải* của *ngài man thắng kiến hiệu lắm. M. NGUYỄN-NGỌC-CỐN Điền-chủ à Phan-thiết.*

« — « Ông bạn tôi mắc bịnh *lậu kinh niên* đã 9 năm nay, dùng đủ các thứ thuốc mà vô-hiệu, nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc của ngài thấy hiệu nghiệm mau khỏi lắm... *Mr. P. K. Cần Secrétaire à la Société Agricole à THANH HÓA* »

Coi những lời khen đã chứng rằng : Tiên-Tửu rất thần diệu đại tài, các ngài nên uống, vừa mau hết các bịnh, vừa *hơn sâm nhung cao quế nhiều lắm*, nên mau được bao mập, khỏe mạnh, ăn khỏe mau đói, ngủ ngon, tiểu tiện *trong mát*, đại tiện nhuận hoạt, nếu có *ho lao, đau phổi, đau ngực*, hen suyễn, đau lưng, tiểu vàng đục, đau xương, ung sẩn, lở chốc, phù bàng, ngã nước, bịnh lậu, tim la, *động kinh*, tả-thấp, đau bụng kinh niên, đau tim, đau dạ dày, đàn bà bạch đới, kinh nguyệt không đều, muộn con, trẻ nhỏ cam sài, cũng mau khỏi lắm. *Ai có trùng lao ở trong huyết*, và ai *không có con* dùng Tiên-Tửu sẽ hết trùng ngay và sanh nam dễ dàng... *Còn như Thuốc Phong-hải ; ho lao, Di mộng tinh ; Lậu kinh niên ; Giang mai ; đau bụng kinh-niên* ; xin coi cáo bạch kỳ sau... Vừa dùng thuốc vừa dùng Tiên-Tửu càng mau khỏi bịnh, chắc quyết rằng suốt nước Nam không đâu có thuốc chữa các bịnh khó khăn kinh niên thần diệu đại tài bằng. Vậy cùng nhất nhân, đã vẹn phước, các ngài nên mách bịnh nhân đến thăm và *GẠI-BẢO ĐƯỜNG 22 rue des Médicaments à HANOI* mua Tiên-Tửu và thuốc để mau khỏi bịnh. Ngoài giao ngân lãnh hóa cũng được.

Dùng sữa
"LE GOSSE"
Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người : có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.
Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933

Lycées, Colléges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp - hóa ở Đông - Pháp.

HIỆU GIẤY XANH : *Giá mỗi hộp* ..... 0$30

Đại - lý :

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUE — TOURANE — QUINHON

Một khoảng đời của ông Gandhi

Ông Gandhi. Về «đời sống» của ông, độc giả đã biết nhiều. Duy về «đời tư» của ông, thì lâu nay các báo chỉ gọi một tiếng cụt ngủn : là «thánh». Vậy chúng tôi xin dịch đăng chương thứ hai trong quyển sách : «Gandhi tự thuật» (La vie de Gandhi écrite par lui même) để cho độc giả biết ông thánh bây giờ, hồi còn ở trường ra thế nào. Dưới nầy là lời của ông.

Trong các bạn của tôi ở trường Trung học, chỉ có hai anh đáng gọi là bạn thân. Hai anh không đồng một lớp, với anh trước không được bao lâu, thì xa nhau. Không phải tôi có ý lìa bạn, mà chính bạn lìa tôi, vì tôi kết bạn với một anh khác.

Với anh sau tính bạn hữu rất lâu, và tôi chơi với anh, ta có ý để hóa anh.

Tôi xem sự kết giao với anh nầy như một tấn hí kịch trong đời tôi.

Nguyên anh nầy là bạn của anh ruột tôi. Hai người đồng học một lớp. Tôi biết cả sự gần bên của anh, nhưng tôi xem anh như một người bạn có nghĩa. Mẹ tôi, anh cả tôi, vợ tôi đều tưởng tôi lầm mà nói cho tôi biết rằng tôi gặp phải một người bạn xấu. Khi ấy tôi là một người chẳng rất hiếu cảng, cố nhiên là không đem xỉa gì tới lời của vợ tôi ; song tôi không dám chống với ý kiến của mẹ và anh cả tôi. Khi bàn chuyện với nhau, tôi thưa : « Tôi biết những sự gần bên mà mẹ và anh nói đó ; nhưng mẹ và anh có lẽ không biết những tính tốt của bạn tôi. Bạn tôi quyết không thể nào giắc tôi vào đường tà, vì tôi làm bạn với bạn là cốt để dẫn bạn trở vào đường chính. Tôi dám chắc rằng nếu bạn tôi mà chữa tôi được, thì sẽ thành một người rất tốt. Vậy xin mẹ và anh đừng lo cho tôi về đều ấy.»

Tôi không chắc rằng mẹ và anh cả tôi được thỏa lòng, nhưng đều nhận lời tôi mà để cho tôi được gần. Đáng lẽ tôi phải biết sớm rằng những đều tôi tính trước là sai cả. Ai muốn chữa lỗi cho người khác thì trong lúc chưa chữa được không nên thân với người ấy cho lắm. Tình bằng hữu chân thật chỉ giữa hai người có linh hồn giống nhau ; mà hạng nầy thật hiếm có. Đã là bằng hữu thì khi nào cũng chịu ảnh hưởng lẫn nhau. Trong tình bằng hữu không có chỗ dung chứa sự cải cách gì hết. Và những cái « cu » như cái «cu» của tôi đó là phải tránh xa ; vì người ta đối với đều quấy thường có cái cảm giác mạnh xấp mấy đối với đều phải.

Khi tôi biết người bạn ấy, thì ở miền Rajkot có phong trào « cải cách ». Bạn tôi cho tôi biết rằng phần nhiều các thầy giạy chúng tôi đều lén ăn thịt và uống rượu. Lại kể tên những danh nhân ở Rajkot cũng ăn thịt uống rượu như thế. Cho đến học trò trong trường Trung học cũng có người theo sự «cải cách» ấy. Tôi rất lấy làm ngạc nhiên mà hỏi bạn tôi vì những lẽ gì mà người ta làm như vậy. Bạn tôi nói : « Chúng ta là một dân tộc gần hèn là tại chúng ta không ăn thịt. Người Anh có thể cai trị chúng ta là vì họ ăn thịt. Anh biết tôi mạnh và chạy giỏi, cũng nhờ ăn thịt. Ai ăn thịt thì không bị các bệnh ung độc mà rất có bí, chữa cũng mau lành. Các thầy chúng ta và những danh nhân kia có phải là người ư mà cả đám mà họ cũng ăn thịt. Họ biết ăn thịt lợi lại thế nào. Anh nên ăn thế rồi sẽ biết.»

Những lý lẽ để bênh vực việc ăn thịt đó không phải chỉ nói qua một lần, mà bạn tôi cứ thỉnh thoảng nhắc đi nhắc lại luôn. Người anh ruột tôi đã bị cám dỗ rồi, nên cũng tán thành ý kiến bạn. Và tôi so với anh tôi và người bạn chung kia, quả gầy đuối thật. Hai anh ấy to lớn, mạnh bạo. Thứ nhứt là bạn tôi, anh chạy xa và chạy lanh lẹ, nhảy cao và nhảy dài cũng tài. Anh có thể chịu bất kỳ hình phạt gì. Nhiều khi anh kể những công chuyện của anh về mặt ấy cho tôi nghe. Nghe người ta kể những tính tốt mà tự mình không có, thì mình lấy làm thú ; ấy là tâm lý tự nhiên. Tôi nghe càng thú chừng nào, càng muốn cho được như bạn chừng nấy. Tại sao tôi gầy hơn bạn tôi ? Tại sao tôi nhảy vọt không bằng bạn tôi ?

Ngoài ra tôi còn có tính hay sợ hãi : sợ kẻ trộm, sợ ma, sợ rắn. Ban đêm tôi không dám đi ra, cũng không dám ngủ trong bóng tối ; vì tôi tưởng tượng thấy ma phía nầy, thấy kẻ trộm phía kia, thấy rắn phía nọ. Tôi có thể nào cho vợ tôi biết tôi nhác gan đến thế được sao ? Tôi biết vợ tôi dạn gan lắm, không sợ ma, chẳng sợ rắn, đêm tối phải đi đâu cũng đi được ; tôi thấy thế mà thẹn vô cùng.

Bạn tôi biết rõ chỗ gầy của tôi đó, nên lại thường nói quả quyết với tôi rằng anh thường nắm rắn sống trong tay, cự với kẻ trộm, và không tin ma quỉ ; mà được thế cũng là nhờ ăn thịt.

Những lẽ ấy lần lần có ảnh hưởng đến tôi ; tôi bị cám dỗ. Tôi bắt đầu nghĩ rằng ăn thịt rồi sẽ được mạnh bạo, và nếu tất cả người Ấn độ đều ăn thịt thì không bao lâu người Anh sẽ bị đuổi ra ngoài đất nước nầy.

Vậy là định ngày cho tôi ăn thịt thì nghiệm việc thì nghiệm ấy cố nhiên là phải bí mật, vì gia tộc Gandhi tôi theo tôn giáo nghiêm cấm sự sát sinh. Tôi kính cha mẹ tôi ; tôi yêu chân lý. tôi biết lén ăn thịt như vậy là thất kính với cha mẹ, trái với chân lý. Nhưng cái nào tôi để chuộng «cải cách». Tôi không phải cố ăn thịt cho được biết mùi vị ngon, tôi chỉ trông cho được mạnh bạo, và muốn cho đồng bào tôi đều giống như tôi đặng có thể đánh người Anh mà giải phóng nước Ấn độ. Tôi chưa hề nghe tiếng «Swaraj» (tự trị), nhưng tôi biết tự do là nghĩa thế nào. Hai chữ «cải cách» nó bịt mắt tôi ; tôi trở tin rằng dấu cha mẹ tôi một việc như thế cũng chưa lấy gì làm trái với chân lý.

Đến ngày ấy. Thật khó mà tả được cái cảnh của tôi trong lúc bấy giờ. Một bên, thì chuộng «cải cách» ; một bên, lại lấy việc trốn nấp như đứa trộm cắp để thiệt hành sự cải cách ấy làm hổ thẹn. Tôi không cần nói lúc bấy giờ tôi chịu ảnh hưởng bên nào nhiều hơn. Chúng tôi giắc nhau đi tìm một chỗ khuất ở bờ sông. Tôi thấy thịt lần nầy là lần đầu trong đời tôi. Chúng tôi lại có bánh, thứ bánh làm theo kiểu người Anh. Cả hai món ấy đối với tôi không có mùi vị gì hết. Thịt, thì cũng như da thuộc, tôi không thể nào nuốt được.

(Còn nữa)

NAM - SƠN
dịch-thuật

https://tieulun.hopto.org

NẾU BỆNH HO

LÀM ĐAU RỨT NGỰC...

Không bao giờ ta mắc bệnh ho ngay lập tức. Trước hết bị phát lạnh, nặng đầu, ngạt mũi. Trước thỉnh thoảng ho khan vài tiếng, sau lâu dần thành ra ho sù sụ cả ngày, sương sượu đau nhức vô kể.

Hơi các người mắc bệnh cảm, bệnh ho sổ mũi để lâu không chữa, các người nên chạy chữa ngay lập tức: uống thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" ngay đi. Các ông lượng y cho là chữa bệnh ho thì chỉ có thuốc ấy là kiến hiệu nhất, ho nặng cũng vậy.

Chúng tôi không ăn nói nhẹ nhàng đâu. Các người hãy đọc mấy câu này của ông G. Lecomte (Deville, Ardennes):

« Tôi dùng thuốc ngọt xứ Vosges đã mươi ngày nay. Ngay từ mấy hôm đầu, tôi đã thấy thuốc đó kiến hiệu một cách lạ lùng quá. Nay tôi được dễ chịu lắm, ho đã sắp tan, ngủ yên như trước. Vì vậy trong họ tôi ai cũng dùng thuốc ngọt "Cazé" cả.»

Coi như vậy, các người thử nghĩ mà xem: thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" đã kiến hiệu cho nhiều người khác, sao lại không kiến hiệu cho các người?

Hoặc các người mắc bệnh ho sổ mũi, hoặc bệnh ho dòm, hoặc bệnh hen, nghe như gió thổi trong phổi và ho cả ngày: uống ngay thuốc ngọt "Vosges Cazé": chỉ có thuốc đó làm cho đỡ ngay.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu:
CAZÉ, Pharmacien, 68 bis, Avenue de Breteuil, PARIS

Nhà thuốc

ÔNG - TIÊN

ANNAM DƯỢC - PHÒNG

84 86, Rue Paul Blanchy prolongée

PHÚ - NHUẬN -:- SAIGON

Điều-kinh bạch-đái

Trừ tuyệt bịnh Bạch-đái-hạ, giúp thêm sức lực cho hàng phụ-nữ. linh nghiệm phi thường

Nên ông Đỗ-văn-Toàn, thơ ký phòng nhì Nam kỳ Soái-phủ. Ông Nguyễn-bá-Thế, đốc học trường Laivung. Ông điền chủ, cựu hội đồng Nguyễn-ngọc-Hiển Caolãnh. Ông Đỗ-thế-Hân quản lý sở cao su Cù-lao-công tại Thudaumôt. Ông Nguyễn-văn-Tão, Cie des Eaux et electricite Paom-Penh. Ông Nguyễn-thành-Được chủ sự sở điền tin Kompong trạch Cambodge. Cho đến đời ông Chánh Barthélemy à M'Lod Annam còn nói trên báo Công-luận, Đuốc-Nhà-Nam, Saigon ngày 10-6-33, không dè Annam có môn thuốc Bạch-đái đại tài như vậy (Vì ba nhờ dùng nó mà dứt bịnh, máu huyết trở nên tốt). Bao nhiêu đó quí ba quí cô đã thấy rõ thuốc nầy hay dở thế nào rồi khỏi cần phải tô điểm nhu mấy nơi khác.

Bán thật rẻ, mỗi gói 0$30, nửa lố 1$50, một lố 3$00. Tại Hồ-văn-Ba Qui-nhơn. Mộng Lương Nhatrang. Vĩnh-Tương Huế. Trần-Cảnh Quảng-ngãi. Nguyễn-hữu Vĩnh Tourane. Thong-Hoạt Quảng-trị. Nguyễn-v.-Đức Hanoi. Mua sỉ, hỏi thăm đến chi, do nhà thuốc.

HƯƠNG - CÀNG THIÊN - THỌ - ĐƯỜNG

TỨC LÀ HONG-KONG TIÊN-SAU-TONG

CÔ-TẨU-HOÀN

Chuyên trị đàn bà kinh-nguyệt không đều, đau bụng, khí hư. và không sinh nở.

HÀI - CẦU - CHIÊN - KIỆN - THẬN - HOÀN

Thuốc hay nhất, chuyên trị đàn ông thận hư.

丸腎健種狗海　丸痙姑堂壽天港香

Bán tại:

QUANG-NGAI	Quang-Tuang-Nguyen	HUE	Van-Ich
THU XA	Hung-Phat	TOURANE	Phuoc-Thọ-Đường
TAM-QUAN	Phuoc-Hiep-Chang	FAIFOO	Quan-Thang-Chang
SONG CAU	Chanh-Thanh	QUINHON	Phuoc-Hiep
NHATRANG	Vinh-Phat	HUE	Ving-Hing

LỢI VÔ CÙNG!...

Áo chemisette coi fermeture Eclair rất khéo bán 1$20 một cái, đã các mầu; Áo lót minh hay để tập thể thao: 0$35 một cái, đã các mầu. Áo tập thể thao của học trò con nít từ 8 đến 12 tuổi: 0$30 một cái.

Lụa trắng khổ đồng:
rộng 0m85 giá 0$83 một thước
rộng 0m80 giá 0$72 » »

Lụa trắng khổ nan:
rộng 0m80 giá 0$57 » »
rộng 0m75 giá 0$50 » »

Có đủ các thứ the, lãnh, lượng, nhiều rộng, hẹp và đủ mầu. Mũ PAILLE: 1$50-2$50 3$00 3$50-4$50. Gương đeo mắt 1$20 một cái.

Ai mua hàng lẻ từ 9$90 trở lên thì không mất tiền cước.

AN - THÀNH

41 Phố Hàng-Đào — HANOI

Có biếu không Catalogue 1933 à 1934. Xin viết thư về hỏi.
Mua buôn (sỉ) sẽ được hưởng nhiều quyền lợi vô cùng.

NGẬM MỘT HƯỜN

VALDA

TRONG MIỆNG

Thì Khỏi đau đóc giọng, Khan cổ, Khỏi nóng lạnh, sổ mũi, và lại Không ho.

Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng hết liền.

ẤY LÀ
một thứ thuốc thần hiệu lắm
ĐỂ MÀ TRỊ
các chứng bịnh ho lao và tức ngực.

THUỐC HƯỜN VALDA

có bán cùng trong các tiệm thuốc
Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thọc hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐÀ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người
(Ý theo lời phán của lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD
44, Rue de Grenelle, PARIS
và cùng các nhà thuốc có danh

DÁM LÀM CAM ĐOAN

Như tim la, cốt khí, sang độc, dương mai, đau lậu, qui ngài đừng ham dùng thuốc rẻ tiền mau mạnh mà lại hại cả đời về sau. Những thuốc ấy có chất độc uống không dám nhai, nếu lỡ nhai thì sưng răng, sưng nếu, còn nước vào bao tử rồi thì ọi mửa, công phạt bịnh nhơn đã đau, rồi thì mạnh liền, nhưng ít lâu trở lại, vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng. Hễ thức khuya làm công chuyện mệt, dầu cho mạnh thế ấy cũng trở lại (đó là bịnh lâu năm) hành bịnh nhơn nóng nóng lành lạnh, tay chơn nhức mỏi đau xương, sống đau thất ngang lưng, đau rang rang nơi ngực, đường đại bón, đường tiểu có chút mủ cũng làm như sợi chỉ, hoặc muốn lở lói ở đâu thì lở. Lâu ngày hại cho tánh mạng, mang khổ suốt thế nhi. Đồng bào mà lở đau nhằm mấy chứng bệnh trên đây, mới phát hay là lâu năm, nặng nhẹ thế mấy dùng thuốc

SƯU ĐỘC BẢ ỨNG HOÀN
CỦA HIỆU THUỐC
ÔNG TIÊN

ro g it ngày sẽ thấy rõ tài thuốc tổng tôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi trừ cáng, không hai sinh dục, không hành bịnh nhơn. Cam đoan trăm ngàn người không sai một. Mỗi hộp 1$50, uống 5 ngày.

Có bán lẻ các nơi đại-lý nhà thuốc ÔNG-TIÊN ở xa gởi tánh hóa giao ngân do:

Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Annam Dược phòng
84 rue P. Blanchy prolongée
PHUNHUAN Saigon

THUỐC LẬU ĐỨC-THỌ

Là một món thuốc ngọt khoa gia truyền uống vào: không hại sinh dục, không bắt kì đái giắt, không vật vã mệt nhọc, như những thứ có bán nhiều; cái trong ba, bốn tiếng đồng hồ đã thấy hiển hiệu, thấy đỡ, rồi chẳng bao lâu mà khỏi. Thực là một món thuốc rất linh nghiệm đã được nhiều quan quí cùng tin dùng, cũng đến người lân người khách cũng công nhận là hay.

LẬU MỚI MẮC (état aigu) tiểu tiện rức, buốt, sót, lâm mủ — có khi lần cả máu, nên dùng đăng « số 12 » giá 0$50 một ve.

MẮC ĐÃ LÂU (état chronique) tiểu tiện thông, lâm mủ, hoặc sáng dậy mới có một tỷ (goutte militaire) nước tiểu thì lâm vần nên dùng đăng « số 13 » giá 0$50 một ve. Còn **TIM LA** thì có ba thứ « số 3, 4, 5 » thứ nào cũng 0$50 một ve chữa đã ba thời kỳ, bất luận là cũ đinh, thiên pháo, mào gà hoa khế, dùng thuốc bản hiệu cũng chẳng bao lâu mà hết nọc. Thuốc nầy uống vào cũng không hại sinh dục, không bốc lên răng, không phải kiêng nước, như những thứ có thầy ngăn khinh phiền.

宣 導 德

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG

241 Route de Hue 241 (24 gian) HANOI

Là một nhà chuyên môn về khoa bịnh tình, có nhận chữa khoán khỏi mới lấy tiền có gởi thuốc đi các nơi theo lối lãnh hóa giao ngân.

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM để chữa

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL này chữa ngay ở máu và ở các nơi bệnh chứng tổn-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tì vị, thuốc này là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu:

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại
LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE
số 2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hàng bào-chế lớn ở thuộc-địa.

à Hué: Pharmacie IMBERT

HẾT KHÍ LỰC ...ứu rất cần thân, rất chóng kiến hiệu, khỏe vẻ lâu dài.
thì dùng thuốc: PARISIAN PILLS - Giá bán 1$ 60

LẬU CÓ MỦ mới n... đã ... kinh niên
Đau sưng bàng quang, sưng hòn giái, sáng giọt chầy mủ, sốt rét
Thì dùng thuốc: BLENNOL GIBERT - 1$ 60

TIÊM LA Chữa rất cần thận, kiến hiệu, kín đáo, dễ đem theo khi đi chơi
Dùng thuốc COMPRIMÉS de GIBERT
dùng thay thuốc 606 và thuốc tiêm rất lợi
Chữa bịnh nầy dùng thuốc gì cũng không khỏi, dùng thuốc nầy thì rất kiến hiệu.
Hộp năm mươi viên: 1$ 60
Gởi mua và xin sách chỉ dùng, hơi hơn cận hà, không tính tiền.
Pharmacie GIBERT, 18, Rue d'Aubagne, MARSEILLE
Gởi tin đảo, theo lối recommandé. Khởi khi thơ mua thì đính theo số tiền.
Có bán tại các hàng bào chế tốt.

Tam tinh hải cẩu bổ thận hoàn

Thuốc linh nghiệm để giúp bạn thanh niên cam tổ trị dứt ba chứng bịnh khó trị là Mộng-tinh, Di-tinh và Hoạt-tinh. Người mắc phải ba chứng bịnh trên đây, là:

1° — Bốt thọ hèm tiêu thiên khí huyết phụ mẫu yếu, mà hậu thiên không điều dưỡng, tiêu sắc quá độ, làm cho thận suy hồi thạnh, quân hỏa động, tướng hỏa suy.

2° — Bốt tuổi còn nhỏ, không đọc đức vượng lạm thời chơi cách « thể dục », làm cho ngọc quan lớn.

3° — Bốt trước khi bị bịnh lậu, uống thuốc công kích sái phạt nó thông lợi tiểu tiện nhiều, làm cho thận thụy suy, ngọc quan lớn.

Bốt mấy nguyên nhơn kể trên, mà mình ra:

1 — MỘNG-TINH, là nằm chiêm bao thấy giao cấu với đàn bà, tinh xuất ra.

2 — DI-TINH, là ngồi mà mang, tinh khí xuất ra bao giờ mà không hay, khi thức dậy mới biết.

3 — HOẠT-TINH, là bất luận đêm ngày, hoặc thấy sắc, hoặc gần đàn bà, hoặc nam tiểu thuyết mà đều là lạ, tinh liền xuất ra, hay là khi tiểu, tiểu rang mạnh, tinh bắt xuất ra.

Người mắc phải ba chứng bịnh nầy, thì thường đau thắt ngang lưng, đường tiểu nóng vàng, tay chơn nhức mỏi, trong mình mệt nhọc, gương mặt mình xanh, vàng ngày càng ốm. Nếu không điều trị, lâu ngày thụy suy hồi thạnh, hồn tinh đã đốt tim mà phải, làm cho tim nóng phải gấu, khí hập trong ngực mà rang rức ngực mà mình ra ho. Ho lâu ngày động tim mà phải máu, chứng ấy bịnh rất hiểm nghèo.

Nên uống TAM-TINH HẢI CẨU BỔ THẬN HOÀN, thì bịnh động hết dứt, mà lại động bổ thận, cố tinh mà bịnh phục mà tự lợi.

Người bất tuổi nhỏ, tâm sắc quá độ, đến khi suối già, âm dương khuy tổn, khí huyết mỏng suy, dương vật bất cố, ít mầu, lưng bàng lỏ lạt, thường hay đái dầm, uống thuốc nầy vào sẽ động bổ thận, trắng dương, cố tinh ích khí.

Mỗi hộp uống 1 ngày giá 1p.00

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG

THUDAUMOT (Nam kỳ)

Đại lý: *Phanthiết* Bazar Minh Nguyệt, *Phanri* Trương trọng Hy, *Dalat* Nguyễn-Khiêm *Quinhon* Hồ-văn-Ba, *Nhatrang* Tạ-kim-Hoa Arpic, *Faifo* Trần-Mỹ Nam, *Tourane* Nguyễn-hữu-Phổ, Place Hôpital Indigène Tourane, Gi-long Dược-Phòng, Phố-lớn, Thanh-Hóa Nam Hưng 28 Rue Sarraut Vinh.

HỘI VẠN - QUỐC TIẾT - KIỆM

HỘI HIỆP-BỒN NẶC-DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm-soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải) và 8.000.000 phật-lăng đã đóng tất cả

Quản - lý cõi Đông-Pháp: SAIGON, số 26 đường Chaigneau.

Chi nghánh ở tại HANOI 53 Boulevard Francis Garnier.

Muốn lập vốn — Muốn lập tư bổn

Muốn để dành tiền cho trẻ con ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

MỚI RA VÉ TIẾT-KIỆM SỐ 5

Vé 1000$ mỗi tháng đóng 5$ có thể trúng tới 5000$
Vé 500$ mỗi tháng đóng 2$50 có thể trúng tới 2500$
Vé 200$ mỗi tháng đóng 1$ có thể trúng tới 1000$
Mỗi tháng xổ số ba lần ngày 28 tây

Xin hỏi điều lệ:

Nơi chi Ngánh Hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM ở HANOI 53 Bd Francis Garnier Hay là nơi các Đại-lý của Hội Hay là nơi M. HOÀNG-TOẠI boite postale 44, 25 Rue Paul Bert à HUÉ.

Một cách để dành tiền để dàng lợi hơn hết và nhiều hy vọng trúng.

QUÀ THIỆT NHƯ LỜI

Hiệu buôn thuốc bắc tiếng Đà-Thành,
Đông đúc người dùng đã nổi danh.
Lợi phải phụ thêm hàng tạp Hóa.
Hưng thương gia-nghiệp nước nhà mình.

Đông - Lợi - Hưng

AVENUE DU MUSÉE
TOURANE — MARCHÉ

Haut 0.89: larg 0.39

TRONG THỜI KỲ QUẢNG - CÁO TẶNG

MỘT VÉ SỐ

QUỐC GIA (BILLET LOTERIE NATIONALE)

Đồng hồ treo danh chuông A. 4, 4 chuông, 4 đái giá ..... 395 fr.
Đồng hồ treo đánh chuông thực tốt WESTMINSTER A. 8, 4/4, 8 chuông, 8 đái. 450 fr.
Đồng hồ treo đánh chuông thực tốt WESTMINSTER 4/4, HARMONIA WATINGTON, hai cái hộp mặt, 12 chuông, 12 đái, vỏ rất đẹp, THỰC LÀ MỘT VẬT RẤT QUÍ ..... 550 fr.
Các thứ này toàn là nhứt hạng.
Ai muốn xin gởi ngân phiếu (mandat) theo thơ cho Hiệu làm đồng hồ LA GENERALE, 63, đường BEAUMARCHAIS, PARIS — 3e
Là nhà chuyên môn lâu năm hơn hết.

Có bệnh mau chữa,

KHÔNG BỆNH MÁCH BẢO - ĐỒNG - BẢO!

THUỐC HO!

Ho là một bịnh rất khó chịu lắm cho ta mất ăn, mất ngủ, đau ruột, tức ngực. Phải chữa chạy ngay mới được. Nếu không, bộ phổi yếu đến đi, dễ mắc lao lắm.

Bản hiệu đã dày công nghiên cứu và kén chọn các thứ lương dược chế ra thuốc nầy để sơ phế, nhuận phổi, chỉ ho, tiêu đờm. Đàn ông bị phổi rác, khô cổ, khát nước, hay sốt ruột, bồn, suyễn, ngứa mắt, tắc mắt, ho cảm, ho gió, ho hàn, ho nhiệt, khan tiếng, ho lâu năm, đàn bà sau khi sinh nở mắc chứng sản hậu đàm ho, dùng thuốc nầy đều khỏi cả.

Thuốc viên mỗi ve 0$30 nửa tá 1$50
Thuốc nước mỗi ve 0$60 nửa tá 3$00

BỆNH TÊ, BẠI, PHONG THẤP!

Căn nguyên bịnh phong thấp là do vinh vệ bất hòa, khí huyết hư nhược, ngoại cảm phong hàn, trong cơ đàm thấp chạy khắp các ống xương.

Ai mắc phải, thì gân cốt đau buốt, tay sưng, chân phù co rút lại không cử động được, thịt tê, da buồn, đầm bóp chẳng đau, mất sách, mồm méo, tê tê, hiểu hạt, hoặc người lên rừng xanh nước độc, bị lam sơn, chướng khí nhiễm lâu trong mình, hoặc đàn bà sau khi sinh nở, mắc chứng tê, bại, không gì bằng dùng thuốc TAM-XÁ HỒ-CỐT-CAO này để khử phong trừ thấp, cường gân kiện cốt, bổ bổ can thận, lưu thông khí huyết.

Mỗi ve giá 1$50 nửa tá 6 ve giá 7$50

Bán tại hiệu: QUẢN-HƯNG LONG N° 80 phố Khách VINH
Ở xa gởi lãnh hóa giao ngân rất chóng.

TIÊU - HẠNH - LÂM DƯỢC-PHÒNG
108 phố Hàng-Buồm HANOI

Mong mái, bây giờ mới có

CAO HO

của VĨNH-HƯNH-TƯỜNG — VINH

Trừ có Ho Lao, còn ho gì chửa cũng khỏi. Nam, phụ, lão, ấu đều dùng thấy kiến hiệu cả. Hiện giờ trẻ con hay có bịnh ho gà, uống phần nhiều khỏi cả. Thật thế không giám nói ngoa. Bán chiếu hàng trong một tháng, thứ 0$80 chỉ bán có 0$40 để qui khách thí nghiệm.

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur-gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG

TIẾNG DÂN ANNAM - HUẾ

https://tieulun.hopto.org